

30. avgust 2024

Prema odgovornijem rodnom budžetu u Kosovu za 2025. godinu

Poštovana ministarko pravde, gospođo Aljbuljena Hadžiu,

Rodno odgovorno budžetiranje (ROB) ima za cilj da obezbedi da se sredstva budžetiraju i troše kako bi se odgovorilo na potencijalno različite potrebe žena, muškaraca, dečaka i devojčica, koje su identifikovane putem rodne analize. Prema [Zakonu Kosova br. 05/L-020 o rodnoj ravnopravnosti](#), ROB je obavezan za sve javne institucije, uključujući opštine, ministarstva i druge budžetske organizacije.

Neprimena ROB-a, kako je određeno ovim Zakonom, predstavlja pravno kršenje i podložna je sankcijama. Pored toga, Vlada je zainteresovana za sprovođenje rodnog budžetiranja u kontekstu svojih obaveza prema [Ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih nacija](#) (SDG), konkretno [SDG 5, indikator 5.c.1](#); Dodatni okvir za javne rashode i finansijske odgovornosti ([PEFA](#)) za ocenjivanje rodno odgovornog upravljanja javnim finansijama ([GRPFM](#)) u kontekstu tekućih reformi javnih finansija; i, što je najvažnije, kao dobru praksu u finansijskom upravljanju. Sprovođenje ROB-a može doprineti efikasnijem, odgovornijem i transparentnijem trošenju vladinih resursa, uključujući postizanje rodne ravnopravnosti.

Stoga je Ministarstvo finansija, rada i transfera, putem budžetske okružnice, zatražilo od [svih budžetskih organizacija na centralnom nivou](#) da dostave prilog uz svoje zahteve za alokaciju budžeta za 2025. godinu, objašnjavajući kako njihov budžet za 2025. godinu obezbeđuje primenu ROB-a.

Posebno, Vlada treba da uključi službenike za rodnu ravnopravnost i organizacije civilnog društva u javne konsultacije koje se odnose na budžet, kako to zahteva Zakon br. [03/L-048](#) o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima. Kako bi podržala Vladu Kosova u sprovođenju njenih obaveza, Mreža Žena Kosova (MŽK), mreža od 141 organizacije za prava žena, pripremila je ovo pismo sa preporukama za unapređenje ROB-a u Zakonu o budžetskim alokacijama za 2025. godinu. Preporuke se zasnivaju na istraživanju i dokazima MŽK o potrebama za napredovanjem rodne ravnopravnosti u Kosovu.

Naše preporuke su:

- Osigurajte da Ministarstvo pravde alocira dovoljno sredstava za Centar za krizne situacije za silovanja, tretman za preživjele seksualnog nasilja i SOS telefonsku liniju, u skladu sa Istanbulskom konvencijom i novim Državnim protokolom za tretman slučajeva seksualnog nasilja.
- Snažno podstičite opštine da zahtevaju, a Ministarstvo finansija, rada i transfera da alocira dovoljno sredstava za Centre za socijalni rad u kategoriji plata i dnevnica, kao deo opšteg državnog granta, kako bi se zaposlilo više socijalnih radnika u svakoj opštini, koji su posebno zaduženi za tretiranje slučajeva rodno zasnovanog nasilja. Dodatni trošak za zapošljavanje dva socijalna radnika u svakoj opštini za rešavanje slučajeva rodno zasnovanog nasilja, uključujući seksualno nasilje i nasilje u porodici, iznosiće oko [444.000 evra godišnje](#) za Vladu Kosova. Ova suma uzima u obzir da bi Priština, najveća opština, zahtevala četiri takva socijalna radnika s obzirom na svoju veličinu. Ovo treba da bude zahtev svih opština kao deo njihovih budžeta za sprovođenje zakonskog okvira i novog [Državnog protokola za tretman slučajeva seksualnog nasilja](#).

- Osigurajte adekvatno finansiranje za [Nacionalnu strategiju za zaštitu od nasilja u porodici i nasilja nad ženama](#), uključujući podršku ekspertima iz civilnog društva.
- Podržite opštine da povećaju budžetske alokacije za socijalno stanovanje za preživjele rodno zasnovanog nasilja.
- Osigurajte adekvatno finansiranje skloništa za preživjele nasilja u porodici tokom cele godine. Kao i ranije, MŽK čvrsto veruje da će dugoročni ugovori sa skloništimin minimizirati mogućnost zatvaranja skloništa zbog kašnjenja u isplati sredstava ili nedostatka finansija, što se često dešava tokom prva tri meseca godine.

MŽK bi sa zadovoljstvom pružila više informacija i dokaza za podršku i opravdanje ovih preporuka i proračuna troškova, ako je potrebno. MŽK snažno podstiče Ministarstvo pravde da sprovede ove preporuke, ka institucionalizaciji ROB-a na Kosovu, u skladu sa postojećim obavezama, i ka odgovornijem rodnom budžetu za 2025. godinu.

S poštovanjem,

Igbale Rogova
Izvršna direktorka
Mreža Žena Kosova